ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม - กุมภาพันธ์) 2569
Vol. 1 No. 1 (January - February) 2026
วารสารศึกษาครุทรรศน์
Journal of Educational Studies

ปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Curriculum, Financial, and Psychological Factors Predicting the Happiness in University Life of Students in the Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University

รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์[1] ฉัตรชนก ไทวะกิรติ[2] ปิยะฎา คมปักธ์ [3] กิตติกร ฮวดศรี[4] ทศพร แก้วขวัญไกร[5]
Rapheephan Phonginwong [1] Chatchanok Thaiwakirati[2] Piyada Khompak [3]
Kittikorn Haudsri[4] Tossaporn keawkhunkhai[5]
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์[1,2,3,4]
Buriram Rajabhat University[12,3]
Corresponding Author's Email: rapheephan.pi@bru.ac.th
Received: 20 February 2626; Revised: 23 February 2026; Accepted: 24 February 24

******

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 351 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม การวิจัยนี้มีการทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่สถิติเชิงพรรณ และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ ค่า R^2 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ปัจจัยด้านอารมณ์ การมีทัศนคติเชิงบวกการมีภาวะอารมณ์ที่มั่นคงส่งผลต่อการมีความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านหลักสูตรการส่งเสริมการเรียนวิชาการเป็นผู้ประกอบการและวิชาปัญญาประดิษฐ์เป็นแนวทางให้เกิดทักษะอาชีพที่สอง ปัจจัยด้านการเงินการวางแผนมีความรอบคอบในการใช้จ่าย การมีความมั่นคงทางการเงินถือเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของนักศึกษา

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านหลักสูตร; ปัจจัยด้านอารมณ์; ปัจจัยด้านการเงิน; การใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีความสุข
ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research aims to investigate Curriculum, Financial, and Psychological Factors Predicting the Happiness in University Life of Students in the Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University. Employing a quantitative research methodology, the study surveyed a sample of 351 first-year students from the Faculty of Management Science. The primary research instrument was a structured questionnaire, and the data were analyzed using descriptive statistics and Multiple Regression Analysis. The research findings indicate that curriculum-related factors, financial factors, and emotional factors significantly influence the well-being and happiness of students in higher education: A case study of the Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University, with statistical significance at the 0.01 level. The results further highlight that successful adaptation to a new academic environment is vital for student happiness. Notably, financial stability emerged as a critical determinant, serving as a fundamental foundation for students' daily subsistence and overall mental peace of mind during their transition into higher education.

Keywords: Factor Curriculum-related; Factor Financial; Factors Emotional Factors ; Happiness of students within a higher education context
Type of Article: Research Article

บทนำ

ประเทศไทยในบริบทด้านการศึกษาในยุคปัจจุบันทั้งระดับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษามุ่งเน้นให้เด็กไทยซึ่งเป็นอนาคตของชาติได้เป็นผู้มีทักษะชีวิตรอบด้านโดยเฉพาะยุคปัจจุบันต้องมุ่งเน้นการสร้าง "นวัตกรผู้ประกอบการ" ผ่านการเรียนรู้จากทรัพยากรท้องถิ่น (Local Wisdom) โดยใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อเปลี่ยนวัสดุเหลือใช้ให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ปุ๋ยอินทรีย์จากขยะชีวภาพ ซึ่งเป็นการวางรากฐานทักษะอาชีพแรกตั้งแต่เยาว์วัย ควบคู่ไปกับการปลูกฝังความเข้าใจใน ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและต่อยอดธุรกิจในฐานะอาชีพที่สอง ในทำนองเดียวกันในระดับมัธยมศึกษาก็ได้มีการส่งเสริมรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการผ่านรายวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ การส่งเสริมการตลาดออนไลน์และการออมเงินเป็นต้น และขณะเดียวกันการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะการบริการด้านการศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับบริหารธุรกิจได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการและการนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564)

การเปลี่ยนผ่านจากการศึกษาระดับมัธยมปลายเข้าสู่การเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่สร้างความกดดันให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นอย่างมาก เนื่องจากต้องเผชิญกับความแตกต่างทางวิชาการที่เนื้อหาหลักสูตรมีความเข้มข้นและซับซ้อนกว่าเดิม ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความกังวลและปัญหาด้านอารมณ์จากการปรับตัวที่ไม่เท่าทัน การมีความสุขถือว่าเป็นตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของนักศึกษา กรมสุขภาพจิต

(2565) นอกจากนี้ ปัญหาค่าครองชีพและภาวะเงินไม่พอใช้ยังเป็นปัจจัยซ้ำเติมที่ลดทอนความสุขในการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษา วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ และ ปิยะนันท์ เชาว์ดำรงศิลป์ (2563) ดังนั้น การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อหาแนวทางสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถก้าวข้ามอุปสรรคและใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยอย่างมีคุณภาพ

การเรียนในระดับปริญญาตรีนักศึกษาใหม่มีความจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้มีอารมณ์ที่มั่นคง มีรายรับที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตและมหาวิทยาลัยควรมีหลักสูตรหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมทั้งสภาวะร่างกายและจิตใจสติปัญญาของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ และในปัจจุบันการศึกษายุคใหม่ที่หลักสูตรระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาจะมุ่งเน้นการเรียนการสอนที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความรู้ ในวิทยาการสมัยใหม่ 2. ด้านทักษะ การวิเคราะห์และแก้ปัญหาเชิงรุก 3. ด้านจริยธรรม และ 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อชุมชน เพื่อสร้างพลเมืองที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยฐานเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ดังนั้นปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านอารมณ์ ปัจจัยด้านการเงินจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการใช้ชีวิตในสถาบันการอุดมศึกษาให้มีความสุข ภาศิริ เขตปิยรัตน์และชิชญาสุ์ ช่างเรียน (2568)

จากที่กล่าวมาในบริบทของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้ตระหนักต่อการบรรจุหลักสูตรระดับปริญญาตรีให้นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ ได้เป็นผู้ที่มีความรู้และมีทักษะในระหว่างเรียนเพื่อสามารถนำไปประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา อย่างไรก็ตามผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีองค์รวมทั้งความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเชิงบวก จึงจะเป็นบัณฑิตที่ทรงคุณค่า และเพื่อจะได้มีการติดตามความสุขของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่นำมาวัดว่านักศึกษาเป็นผู้ที่มีทักษะชีวิตครบทั้ง 4 ด้านหรือไม่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2565) ดังนั้นจึงนำมาสู่วัตถุประสงค์การวิจัยนี้เพื่อศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ได้นำเสนอทฤษฎีระบบนิเวศ **(**Ecological Systems Theory) ของ Bronfenbrenner อธิบายว่าการเรียนรู้และความสุขของนักศึกษาถูกหล่อหลอมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลกับสภาพแวดล้อมหลายระดับ ตั้งแต่ระดับใกล้ชิดอย่างครอบครัวและเพื่อน (Microsystem) ไปจนถึงระดับโครงสร้างสังคมและวัฒนธรรม (Macrosystem**)** ซึ่งการปรับตัวที่ราบรื่นในทุกระดับชั้นจะช่วยลดความวิตกกังวลและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีในสถานศึกษา Bronfenbrenner (1979) นอกจากนี้ในการวิจัยนี้ได้ทบทวนวรรณกรรมความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเพื่อศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยพบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตร ที่เน้นสมรรถนะผู้ประกอบการและการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในอาชีพอนาคต ส่งผลทางบวกต่อความพึงพอใจในการเรียน ขณะที่ ปัจจัยด้านการเงิน เป็นรากฐานสำคัญ หากนักศึกษาสามารถจัดการ

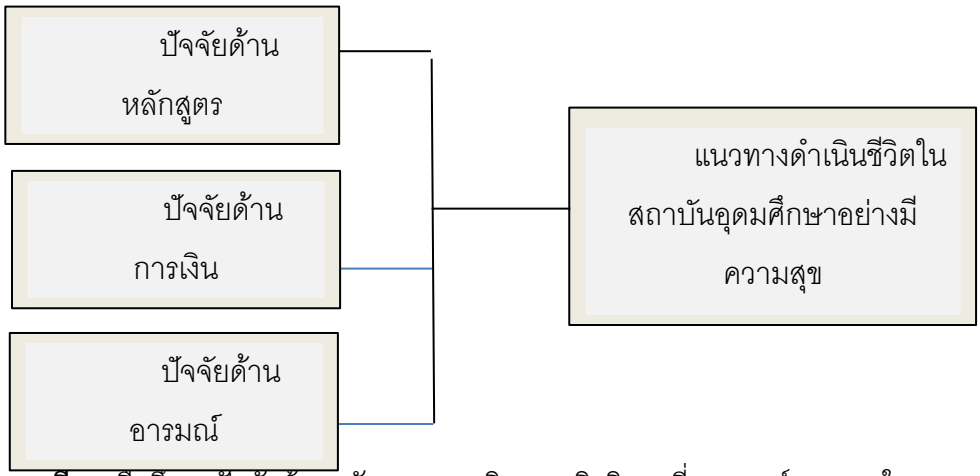
รายได้จากอาชีพเสริมและลดภาระหนี้สินได้ จะช่วยลดความวิตกกังวลในการดำเนินชีวิต สอดรับกับ ปัจจัยด้านอารมณ์ ที่เป็นตัวแปรควบคุมสภาวะจิตใจในการเผชิญกับความกดดันทางวิชาการ เมื่อปัจจัยทั้งสามด้านมีความสอดคล้องกัน จะหลอมรวมให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์และผลักดันให้นักศึกษาใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน และในการวิจัยนี้ได้นิยามตัวแปรต้นและตัวแปรตามและได้แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในภาพที่ 1

ปัจจัยด้านหลักสูตร (Curriculum Factors) หมายถึง ความทันสมัยของเนื้อหารายวิชาที่ศึกษา การมีกิจกรรมให้ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับด้านธุรกิจ การทดลองกิจกรรมหารายได้ การบูรณาการ AI และการสมมติเป็นผู้ประกอบการ และมีกิจกรรมให้สังเกต ร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับสถานประกอบการ ชุมชน เน้นรูปแบบการสอนเชิงรุก (Active Learning)

ปัจจัยด้านการเงิน (Financial Factors) หมายถึง การจัดการรายรับ รายจ่าย ค่าครองชีพ ภาระหนี้สิน ได้แก่ (กยศ.) การได้รับบริการสาธารณูปโภคที่มีราคาประหยัดในสถานศึกษา มีช่องทางการหารายได้ระหว่างเรียนหรืออาชีพที่สอง

ปัจจัยด้านอารมณ์ (Emotional Factors) หมายถึง ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความสามารถในการจัดการความเครียด ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ การได้เข้าร่วมกิจกรรมที่กองพัฒนานักศึกษาจัดให้โดยเฉพาะกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาวะนักศึกษา

แนวทางดำเนินชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีความสุข (Happy Campus Life) หมายถึง สุขภาพจิตที่ดี และการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่สมบูรณ์และผลักดันให้นักศึกษามีแนวทางดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน

ภาพที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในแนวทางดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

และที่กล่าวมาข้างต้นจึงนำมาสู่การกำหนดสมมติฐานการวิจัยดังนี้

สมมติฐาน 1 ปัจจัยด้านหลักสูตรที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สมมติฐาน 2 ปัจจัยด้านการเงินที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของ นักศึกษาคณะ

วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สมมติฐาน 3 ปัจจัยด้านอารมณ์ที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณได้จำนวนประชากรทั้งหมด 1,021 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 จากทั้งหมด 10 สาขาวิชาที่สังกัดคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประกอบด้วยสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการเงินและการลงทุน สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การค้าสมัยใหม่ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม และสาขาวิชาสื่อสารมวลชน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2568) ทั้งนี้ ประเด็นกลุ่มตัวอย่างนั้น จำนวน 351 คน มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane เท่ากับ 316 คนดังนั้นจะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเพียงพอ และได้ดำเนินการใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในการสุ่มตัวอย่างกับประชากรในแต่สาขาวิชา (บุญชม ศรีสะอาด,2560)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเมื่อทำการทบทวนวรรณกรรมศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จนได้ประเด็นการสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามปลายปิด โดยข้อคำถามจะแบ่งออกเป็น 5 ส่วนได้แก่คำถามวิจัย คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ปัจจัยด้านหลักสูตร 3) ปัจจัยด้านการเงิน 4) ปัจจัยด้านอารมณ์ และ 5)การใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีความสุข 6) ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมี
ความสุข

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านจิตวิทยาและ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 3 ท่านได้พิจารณาประเมินความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .540- .800 ขึ้นไปมาใช้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริง ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริง ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สามารถวัดตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริง โดยค่าการทดสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ .79 นอกจากนี้ได้ทำการการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (Pilot-test) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกัน เพื่อทดสอบความเชื่อถือของแบบสอบถามและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบารค (Cronbach Alpha Coefficient) ของแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านอารมณ์ และความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมีค่าเท่ากับ 0.707, 0.756, 0.804 และ 0.89 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้ทำการทดสอบ

ความสัมพันธ์ของตัวแปรและพบว่ามีค่าตัวแปรทั้ง 4 ตัวมีค่าสหสัมพันธ์ไม่เกิน 0.8 ดังนั้นจึงไม่มีปัญหา multicollinearity (Hair et al, 2010).

วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามได้ระบุชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์การทำวิจัยเพื่อขอความร่วมมือ และความสมัครใจในการให้ข้อมูลในการวิจัย พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบถึงการนำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามหรือรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจะไม่ส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหายแก่ผู้ให้ข้อมูลและต่อองค์กร รวมทั้งจะไม่ใช้ข้อมูลนี้ในการวิจัยอื่นนอกจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามในวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2568 ในงานประกวดดาว เดือน คณะวิทยาการจัดการประจำปีการศึกษา 2568 ซึ่งใช้เวลาระหว่างรอผลการตัดสินรอบชุดนักศึกษา ตั้งแต่เวลา 14.00 -15.00 น. และเพื่อควบคุมอคติได้มีคำชี้แจงรายละเอียดในแบบสอบถามนอกจากนี้ยังได้มีการแบ่งสัดส่วนแบบสอบถามให้จำนวนเท่ากันในแต่ละสาขา

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมด้วยสถิติทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยวิธี enter

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้แสดงได้ 2 ส่วน ประกอบด้วยดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 76.01 และมีเพศชายจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23.99 เป็นเพศชายผู้ตอบแบบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96 และ ร้อยละ 37.04 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา และมหาสารคาม

ส่วนที่ 2 เป็นผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม การใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีความสุข		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอยแบบปรับมาตรฐาน (Beta)	ความคลาดเคลื่อนมาตฐาน (S.E)		
ปัจจัยด้านหลักสูตร	.270	0.64	4.197	0.000**
ปัจจัยด้านการเงิน	.262	0.63	4.149	0.000*
ปัจจัยด้านอารมณ์	.421	0.050	8.473	0.000**
F= 196.288 , P < 0.001 , R^2 = .734 , Adjust R^2 = .731				

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านอารมณ์ ส่งผลเชิงบวกต่อการชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีความสุขมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .001$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย พบว่า ปัจจัยที่มีผลเชิงบวกสูงสุด คือ ปัจจัยด้านอารมณ์ (β =.421) รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร (β = .270) และปัจจัยด้านการเงิน (β = .262) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนของโมเดล พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้านสามารถอธิบายความแปรปรวนของการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีความสุข ได้ร้อยละ 73.40 (R^2 = .734) และเมื่อปรับค่าความเอนเอียงของโมเดลแล้ว สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 73.10 (Adjusted R^2 = .731) โดยโมเดลรวมไม่พบความมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 196.288$, $p > .05$) ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ตัวแปรทั้ง 3 สามารถอธิบายการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีความสุข ได้ร้อยละ 73.10 (R^2 = .734) และยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้รวมอยู่ในโมเดล และดังนั้นจะพบว่าผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐาน 1 สมมติฐาน 2 และสมมติฐาน 3 ที่ได้พยากรณ์ว่าปัจจัยด้านอารมณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการเงินที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์และจะเห็นได้ว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีระบบนิเวศ (Ecological Systems Theory) ของ Bronfenbrenner อธิบายว่าการเรียนรู้และความสุขของนักศึกษาถูกหล่อหลอมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลกับสภาพแวดล้อม

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการเงินและปัจจัยด้านอารมณ์ ที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์และพบว่าปัจจัยด้านอารมณ์ส่งผลสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร และ ปัจจัยด้านการเงิน ตามลำดับ

การศึกษาที่ผ่านมาพบว่าความมั่นคงทางอารมณ์ และการมีทัศนคติเชิงบวกส่งผลการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ และคณะ(2568) ได้ทำการศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้เครื่องมือได้แก่แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิตผลการวัดพบว่าระดับความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติและพบว่าความฉลาดทางอารมณ์มีรายได้สูง และในทำนองเดียวกันงานวิจัยของสมชาย วรกิจเกษมสุข และคณะ (2567) ผลการวิจัยพบว่าอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์และการปรับตัวต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษายุคหลังแพนเดมิก ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าระดับความฉลาดทางอารมณ์ทำให้มีทัศนคติที่ดีในการเรียน และมีจิตใจที่มั่นคง มีความรอบคอบซึ่งจะเป็นผลทำให้ดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสะท้อนว่าสภาวะทางจิตใจและความฉลาดทางอารมณ์เป็นฐานรากสำคัญในการเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงในระดับอุดมศึกษา

ปัจจัยด้านหลักสูตรที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หลักสูตรระดับปริญญาตรีในปัจจุบันมุ่งเน้นวิชาการเป็นผู้ประกอบการและวิชาปัญญาประดิษฐ์ซึ่งจะสนับสนุนผู้เรียนให้มีทักษะการหารายได้ระหว่างเรียนจากข้อมูลกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2565)ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 นั้นมุ่งเน้นและส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ และรายวิชาปัญญาประดิษฐ์ รายวิชาเหล่านี้จะสนับสนุนผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จะดำเนินชีวิตด้วยความฉลาดการสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างรายได้จากหลายช่องทางและนำปัญญาประดิษฐ์มาช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของธนพล รัต

นพงษ์ (2568) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยด้านหลักสูตรฐานสมรรถนะและการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตจิตใจของนักศึกษาบริหารธุรกิจ และพบว่าหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Curriculum) ที่เน้นการเป็นผู้ประกอบการและการคิดวิเคราะห์ ช่วยลดความกังวลเรื่องการตกงาน (Career Anxiety) อย่างไรก็ตามนอกจากหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาหารายได้มหาวิทยาลัยก็ควรมีกิจกรรมเพื่อทำให้นักศึกษาได้บ่มเพาะด้านอารมณ์เพื่อลดความเสี่ยงภาวะกังวลและจะทำให้เกิดโรคซึมเศร้าซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่พบมากในกลุ่มวัยเรียน

อนึ่ง ประเด็นนักศึกษาวางแผนด้านการใช้จ่ายในระหว่างที่ศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นเป็นการสร้างวินัยการใช้เงิน ดังนั้นปัจจัยด้านการเงินส่งผลเชิงบวกต่อการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นอกจากนี้การจัดการการเงิน (Financial Literacy) ช่วยให้พื้นฐานการดำรงชีวิตไม่สะดุด และ การที่นักศึกษาหารายได้ระหว่างเรียนได้ ทำงานจริงมีรายได้จริงถือว่าเป็นอาชีพที่สอง การเป็นผู้ประกอบการ มีแนวโน้มส่งผลเชิงบวกกลับไปที่ตัวแปรด้านการเงิน ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าตนเองมีอำนาจในการควบคุมชีวิต (Locus of Control) ซึ่งเป็นที่มาของความสุขในระดับอุดมศึกษา ปัจจัยด้านการเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตการมีความรอบคอบและวางแผนทางการเงินที่ดี นักศึกษาที่มีการวางแผนงบประมาณรายเดือนจะมีความเครียดต่ำกว่านักศึกษาที่ใช้จ่ายแบบวันต่อวัน ซึ่งความเครียดทางการเงินส่งผลโดยตรงต่อสมาธิในการเรียนและสุขภาพจิต การมีวินัยทางการเงินช่วยให้นักศึกษามีเงินออมเพื่อลงทุนใน "อาชีพที่สอง" การสามารถจัดการภาระหนี้สิน (เช่น กยศ.) หรือการหารายได้เสริมเลี้ยงตนเองได้ ทำให้เกิดความรู้สึกอิสระและเป็นผู้ใหญ่ (Autonomy) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสุขตามทฤษฎี Well-being สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาศิริ เขตปิยรัตน์และชิชญาสุ์ ช่างเรียน (2568) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความสุขทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ในยุควิถีชีวิตใหม่ ซึ่งการวิจัยนี้การนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตก็จะทำให้ชีวิตมีความสุข รวมถึงการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมรู้จักเก็บออมและตระหนักเรื่องความประหยัด ดังนั้นจะพบว่าทักษะการวางแผนและการมีความรอบคอบทางการเงิน เป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยยกระดับสุขภาวะทางจิตและลดความวิตกกังวลในการดำเนินชีวิต ส่งผลให้การใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีความสุขเพิ่มขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตร การเงิน และจิตวิทยาที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยด้านหลักสูตรที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์โดยสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ปัจจัยด้านอารมณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านการเงินที่พยากรณ์ความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะบริบทของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ การที่นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมจากการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและมาใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยย่อมมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสภาพแวดล้อม ด้านการใช้จ่าย สังคมวัฒนาธรรมองค์กรที่แตกต่างจากเดิม ดังนั้นผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการปรับตัวด้านอารมณ์ต้องมีอารมณ์ที่มั่นคง มีทัศนคติเชิงบวกหลักสูตรเนื้อหาการเรียนที่แตกต่างทำให้ต้องมีความรับผิดชอบ หลักสูตรมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพ นอกจากนั้นการวางแผนด้านการเงิน การมีงบประมาณในการครองชีพที่เพียงพอโดยเฉพาะนักศึกษาที่มีฐานะครอบครัวที่มีรายได้น้อยจึงมีความจำเป็นต้องมีการวางแผนด้านการเงิน นอกจากนี้ควรมีการวางแผนเพื่อของบประมาณต่างๆ ตามนโยบายของรัฐเช่น เงินกู้ กยส. การหาอาชีพเสริมระหว่างเรียน การมี

กิจกรรมให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ เป็นต้นสิ่งเหล่านี้ก็จะทำให้เกิดความสุขในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะในกรณีศึกษานักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (2567)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendation) เพื่อให้เกิดประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งของศูนย์บริการสุขภาวะของนักศึกษามีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้สุขภาวะทางอารมณ์ของนักศึกษามีความมั่นคง มีทัศนคติเชิงบวกและเพื่อลดความเสี่ยงในกลุ่มที่มีภาวะโรคซึมเศร้า รวมทั้งส่งเสริมให้นักศึกษาหารายได้ระหว่างเรียน

2. ข้อเสนอเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนการศึกษา

3. ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมและการมีส่วนร่วมกับชุมชน (Engagement Recommendation) ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีบทบาทใน โครงการยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น อย่างต่อเนื่องในลักษณะผู้ช่วยวิทยากรหรือผู้ช่วยนักวิจัย เนื่องจากการลงพื้นที่บริการวิชาการจะช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคมตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน ประสบการณ์นอกห้องเรียนเหล่านี้จะช่วยสร้างอัตลักษณ์เฉพาะบุคคลเชิงบวกและทัศนคติที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บัณฑิตมีความสุขและทรงคุณค่าต่อสังคม

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2565). *แนวทางการปรับตัวและสร้างความสุขในรั้วมหาวิทยาลัยสำหรับนักศึกษาใหม่*. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). *เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 และแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). *ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565*. กรุงเทพฯ: สป.อว.

ธนพล รัตนพงษ์. (2568). ปัจจัยด้านหลักสูตรฐานสมรรถนะและการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตจิตใจของนักศึกษาบริหารธุรกิจ. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 9(2), 55-72.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่.* พิมพ์ครั้งที่10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น จำกัด.

ภาศิริ เขตปิยรัตน์ และชิชญาสุ์ ช่างเรียน. (2568). "ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความสุขทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ในยุควิถีชีวิตใหม่." *วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน*, 3(3), 1006-1020.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2567). *รายงานการติดตามและประเมินผลความพึงพอใจต่อหลักสูตรและการใช้ชีวิตของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ*. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ และ ปิยะนันท์ เชาว์ดำรงศิลป์. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารวิชาการจัดการและนวัตกรรม*, 3(2), 45-58.

วีระยุทธ์ พรพจน์ธนมาศ, วงพักตร์ ภู่พันธ์ศรี, มุกดา ศรียงค์,พิมพ์ใจ สระทองอุ่นและปกรณ์ มณีปกรณ์. (2568). ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 17(1), 221-229.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามโมเดลเศรษฐกิจBCG*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน.(2568). *จำนวนนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ*. บุรีรัมย์. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อภิชัย ธนไพศาล และคณะ. (2566). "ความฉลาดทางด้านการเงินและระดับความสุขของนักศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." *วารสารวิจัยวิทยาการจัดการ*, 7(2), 45-60.

Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design*. Harvard University Press.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis* (7th ed.). Pearson Prentice Hall.